

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
MEGEDÚS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utca 47. és 49. szám.

A vita mérlege.

Debreczen, július 21.

A felirati vita véget ért. Ez az egyetlen örvendetes momentuma ennek a kéthetes diszkusszióknak. Nem sok öröme telt benne az országnak. Unalmas, meddő és fölösleges beszédeknek volt a sorozata. El lehet mondani, hogy ez a vita már a megindulásának első napján agonizált. Szinvonala respektábilis magaslata csak egy-egy beszéd idejére emelkedett, hogy aztán mihamar lesüljedjen a meddő szóviták nivójára. Politikai gondolatokat nem produkált. Eszméket nem tisztázott.

Az egyes pártok összealakulását és hadi pozícióját ez a vita nagyjában így mutatta: A nemzeti munkapárt eleven, tetterős és harcra kész. Semmi inzultust el nem tűrs a politikájának igazaiért minden percben kész sikra szállani. Azonfelül semmi kétség nem fér hozzá, hogy ami érdekes beszéd a vita során elhangzott, azt — csekély kivétellel — a munkapárt padjairól mondták. Pedig a többség nagy önmegtartóztatással volt s kizárólag csak a defenzívára szorított. Ezen a tereumon azonban briliánsan verekedett. A néppárttal min-

denesetre megértette, hogy terrorisztikus fellépéssel ebben a Házban a kisdied klerikális csoportnak nem terem babér.

A függetlenségi pártfrakciókon erősen meglátszik a politikai vereségük okozta nagy lelki depresszió. A párt vezéreinek magatartásában pedig kétséget kizárólag kifejezésre jut a négyéves aktív kormányzás fontos tapasztalása: a lehetőségek és az impossibilitások felismerése, a mitől mi sok üdvös hatást várunk a közel politikai jövőben.

A Justh-párt az új Házban sem mutatkozott átgondoltabb célokra törekvő, komoly politikát folytató csoportnak, mint a minőnek a régi parlamentet elhagyta. A bankról a taborukban kevesebb szó foly s a mi foly is, csendesebben hangzik. Az új jelszó pedig, az általános, egyenlő, titkos választói jog, mintha nem nőtt volna a lelkéhez az egész pártnak. Nekünk úgy tűnik fel, hogy, bár a legutolsó pártértekezletükön egyhangulag hozták meg a határozatot, mely szerint a programjuk középpontjába a választói jognak legradikálisabb formáját helyezik, az utolsó szót ebben a nagy kérdésben még sem mondták ki. Az első ütközés a Justh-pártra semmi esetre sem végződött morális sikerrel.

A felirati vitában nem győzték meg róla az országot, hogy hibát követett el, a mikor a Justh Gyula politikáját cserben hagyta. Erős a hitünk egyébként, hogy a nemzetnek ezután sem lesz oka rá, hogy utolsó politikai állásfoglalását megsajnálja.

A néppártot a politika veresége nem tette szerényebbé. Fellépésében csak olyan agresszívnek és terrorisztikusnak mutatkozik, mint a minő azelőtt volt. Kó nolyan vehető politikai célokért azonban ma sem küzd. Tovább is játszani akarja az enfant terrible szerepét. Mihamar be kell azonban majd látnia, hogy ez a taktika a változott helyzetben meg nem állhat. A terrorizmustól a friss és harcrakész többség meg nem ijed; olyan hangadó szerepre pedig, a minőre ez a pártocsk a koalíciós rezsim alatt felvergődött, nincs többé kilátása. Azt hisszük, hogy a néppárt eljátszotta szerepét a magyar politikában. Multjában nincs öröm, jövőjében nincs remény.

Ha mérleget csinálunk, oda konkludálunk, hogy a 'nemzei munkapárt a lefolyt vitával politikai szempontból meg lehet elégedve. Ellenfeleinek első felvonulása nem mutatott imponáló erőt.

Az őrlt.

Irta: Guy de Maupasant.

Cormeilben volt birtokom, — mesélte a társaság egyik tagja, ki szerette a szomorú, sötét háttérű történetet. — Ott laktam akkor is, mikor a poroszok betörték.

Egy különös őrlt volt a szomszédóm, kinek az elméje elborult a balsors csapásai alatt. Vagy husz év előtt egy hónap leforgása alatt vesztette el apját, férjét és újszülött gyermekét. Utól roppant össze az agya.

A szerencsétlen fiatal asszony hónapokon keresztül feküdt akkor önkivületi állapotban. Azután valami sajátságos nyugalom követte a lázas nyugtalanságot. Mozdulatlanul feküdt ágyában, alig evett, csak pislogó szeme mutatta, hogy él. Ha megakarták mozdítani, úgy klabált, mintha ölték volna. Egy öreg szolgáló maradt mellette, ki időnként vizet adott neki s hideg húst, hogy éle ne pusztuljon. Mi történhetett e szegény asszony lelkében? Sohasem tudtuk meg, mert nem beszélt soha. A halálra gondolt tán? Vagy szomoruan révedezett, határozott emlékek híján? Vagy mozdulatlan volt lelki világa, mint a nyugodt tó vize?

Igy élt tizennégy évig.

Majd jött a háború. A poroszok már december végén Cormeilben jártak. Ugy emlékszem, mintha csak ma történt volna. Fagyos, hideg idő járt, Fauteuilben ülve vártam jövetelüket. Hallottam ablakom alatt egyhangú, ütemes lépteiket. Azzal a precíz dobogással jöttek, mely csak az ő sájátjuk. A vezetők szétosztották embereiket a lakosok között. Hozzám 17-et szállásoltak be, őrlt szom-

szédomhoz tizenkettőt és egy korlátolt, ostoba tisztet. Az első néhány nap rendszeren folyt le. A porosz tisztnek megmondták, hogy az asszony súlyos beteg, ne háborítsa a világot sem. A tiszt kérdezősködött az asszony betegségéről. Elmondták neki, hogy háziaszonya tizennégy év óta súlyos beteg fekszik. Nem hitte el. Azt hitte, hogy a szegény asszony csak büszkeségből nem hagyja el az ágyat, mert nem akarja a poroszokat látni s velük beszélni. Követelte, hogy fogadja. Hiába könyörgött a szolgáló, behatolt a beteg szobájába. Rossz franciassággal beszélt hozzá. Kifejeztelen, üres tekintettel bámult rá az őrlt s nem felelt. A halogatást a tiszt fölényes büszkeségnek vette.

— Ha ma nem, majd felel holnap . . . Fogok módot találni, hogy sétálni vigyem — szölt a tiszt és elment.

Másnap a szolgáló fel akarta öltöztetni, de az őrlt hangosan kiabálva, tiltakozott.

Jött a tiszt.

— Nem akar felkelni uram, könyörölgön rajta, hisz oly szerencsétlen — könyörgött a hű szolgáló.

A katona zavarban volt. Nem tudta, mit tegyen. Majd hangosan fölkiacagott és németül parancsokat adott ki. Pár perc múlva katonák jöttek egy hordágygyal, amelyen sebesülteket szoktak szállítani. Ebbe helyezték el a szegény őrltet, ki közömbösen, mit sem törődve az eljövendővel, feküdt. Női ruhát tettek mellé. A tiszt gunyosan kacagva adta ki parancsait, mire szomszédasszonyomat elvitték az imauville-i erdők irányában.

A katonák két óra múlva visszajöttek a beteg nélkül.

Senki se látta azután az őrltet. Mi történt vele? Hova viték? Nem tudhattuk meg semmikép.

Aznap esett a hó, az erdőt fehér lepel borította. A farkasok az ajtók előtt üvöltözték.

Jött a tavasz. A megszálló sereg eltávozott. Szomszédom háza zárva maradt. Magas fű nőtt kertje sötányain. Az öreg szolgáló meghalt s így senki sem törődött az esettel. Csak én gondoltam rá szüntelenül. De semmi sem nyújtott felvilágosítást s így érdeklődésem csökkenni kezdett.

Ősszel, mikor már nem gyötört annyira köszvényem, vadászni mentem. Lelőtem már vagy 4-5 madarat, mikor egy galylyal teli fészek mellett — egy koponyát találtam. S egyszerre az őrlt emléke ötlött agyamba. Sokan elpusztulhattak ebben a sötét erdőben, de én bizonyos voltam abban, hogy ez a szegény őrlt koponyája.

S hirtelen megvilágosodott előttem minden. A tiszt itt hagyhatta a hordágyon a hideg s elhagyott erdőben, hiven megrögzött idejéhez. S ott feküdt a szegény őrlt a könnyű lepel alatt, hóval borítva, hidegtől gyötörve, anélkül, hogy kezét s lábát mozgathatja volna.

A farkasok felfalták. A madarak fészket csináltak szétépett ágyoszlányaiból.

S én őrzöm e szomorú esemény emléket.

S ezért akarom és óhajtom, hogy gyermekeink több háborút ne lássanak.

A kisebbségi pártok a maguk politikai igazát [meggyőző erővel az ország elé állítani képesek nem voltak s nem tudtak a nemzetnek exponálni egy olyan politikát, a mely komolyságban és a gyakorlati megvalósítás lehetőségében felérjen a nemzeti munkapárt politikájával.

A miniszterelnök beszélt

Láng Lajos záróbeszéde.

Miután tegnap véget ért a felirati vita, ma a záróbeszéd volt a soron. Előbb azonban Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök állott fel szólásra, hogy feleljen az eddigi szónokoknak. Feszült figyelem, lázas izgalom fogadta minden oldalon a miniszterelnököt, aki minden részletre kiterjeszkedően ismertette a kormány programját, melyet a trónbeszéd csak nagy vonásokban rajzolt meg. Méltatta a választások eredményének jelentőségét, majd hangsúlyozta, hogy a kormány és a többség a szabadelvűség szellemében fog dolgozni. Beszélt a bank-kérdésről, a hadsereg fejlesztésének szükségéről, majd fejtegette a választójog kérdését, amelyet liberális szellemben ohajt megoldani, de ma sem lépett ki eddigi tartózkodó helyzetéből, aminek okát abban adta, hogy nem akarja jelzőkkel lekötni magát. Végül a választási visszaélésekről beszélt, a kellő értékre szállítván le a néppárt és a Justh-párt siránkozásait.

A munkapárt lelkesen tüntetett vezére mellett s ugyanez a lelkes ováció kísérte a felirati javaslat előadóinak, Láng Lajosnak a záróbeszédét is. Láng Lajos a koalíciónak a kiegyezés körül elkövetett bűneit ismertette és ezekkel bizonyította, hogy a kormánynak a bank és a vámterület kérdésében követett politikája felel meg az ország érdekeinek. Végül Apponyi tartotta meg záróbeszédét.

Részletes tudósításunk az ülésről itt következik:

A miniszterelnök beszéde.

Tíz óraker nyitja meg Berzeviczy Albert elnök az ülést. A csengő hívó szavára csapatostól tödülnek be a képviselők, különösen számosan a munkapártiak. A vezér Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök már az ülés megnyitása előtt benn volt a teremben. Apponyi Albert gróffal beszélgetett néhány percig. Tíz óraker azután elfoglalta a helyét és nyugodtan ut egészen addig, míg az elnök szava szólásra nem bírta. Azután általános nagy figyelem közepette beszélni kezdett.

(A joglemondás vádja.)

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Legelőször Apponyi Albert gróf javaslatával foglalkozik. Azzal szemben, hogy őket nem a nemzet akarata hozta be ilyen nagy többségben a Házba, kijelenti, hogy ez a nemzet lelkiismeretének ebrédése. (Ejzenés a munkapárton.) Ez képesíti őt arra, hogy a politikájára helyességére nézve a nemzetre hivatkozzon. (Ugy van!) A Ház feloszlataása indemnitás nélkül nem volt törvénytelen azért, mert ő kerte a pénzügyi felhatalmazást, amelyet azonban még a bizottsághoz sem utasítottak. Belátta tehát, hogy ezzel a Házzal való együttműködés lehetetlen. (Zaj a Justh-párton.) A munkapárt nem mondott le a nemzet egyetlenség jogáról sem, mert az 1867-iki törvények alapján áll, ahol a nemzet jogai teljes épségükben biztosítva vannak. Annál több jogáról mondott le a nemzetnek a mult többség. (Ellentmondás a Justh-párton.) Vagy talán mindendről lemondott. (Zaj a Justh-párton.) A

munkapárt sohasem ígért olyat, amit be nem tartott volna. (Ugy van!) Mikor a szabadelvűpárt elvesztette a többséget, nyugodtan várta, hogy mit tesszen az új többség és nem zavarta azt a munkájában. Es a bírálatot a nemzetre bizta. Es mint a következők megmutatták, ez a bírálat nem volt kedvező a függetlenségi pártra nézve. (Ugy van.) A király és a nemzet egyetértése volt az alapja a munkapárt keletkezésének. (Ugy van!)

(A mult országgyűlés feloszlataása.)

Batthyány Tivadar gróf felszólalására áttérve azzal a váddal szemben, hogy az országgyűlést nem oszlatta fel azonna, a mint nem kapta meg az indemnitást, az az ellenvetése, hogy az ország nem volt olyan helyzetben, hogy egy zavaros helyzet viszonyosságainak ki lehetett volna tenni. (Ugy van!) Az országgyűlést azért oszlatta fel, hogy a nemzet itéletére appelláljon, ez pedig soha sem lehet törvénytelen. Ezért a tényért tehát mindig nyugodtan vállalja a felelősséget. (Ejzenés a munkapárton.)

(A kormányprogramról.)

A felirati vita helyett sokkal jobban szerette volna előbb az indemnitást letárgyaltatni, de most, hogy vége a felirati vitának, nem bánta volna, ha az még tovább is tart, mert egy ilyen vita nagyban tisztázza a helyzetet; azzal, hogy a pártok itenelől kifejezésre juttatja. Az ellenzéki pártok hibáztatják a trónbeszédet azért, mert több követelés hiányzik belőle. Ő szándékosan rendezte ezt így, — mert nem tartja szükségesnek az összes követelések felsorolását. Számos olyan kezdés van a programjában, amely nincs benne a trónbeszédben. Ilyen a postások, állami tisztviselők stb. fizetésének rendezése, a melyre szintén sor fog kerülni. Áttér a bankkérdésre, szerinte bankkérdés egyáltalán nincsen, mert egyetlen cél a hitelviszonyok rendezése (Ugy van!) — a munkapárton.) Jelenleg meg rá vagyunk utalva a külföldi tőkepénzesek segítségére. Majd ha pénzügyi helyzetünk megerősödik, lehet beszélni bankkérdésről (Ugy van!). Áttér az iparfejlesztésre. Iparunk fejlődését nem érjük el soha azon az uton, ahogyan ezt eddig megkísérelték, állami szubvenciókkal. Mert ha nincs szubvenció, nincsen vállalkozás sem. Ellenkezőleg akadályokon keresztül fejlődik az ipar és a vállalkozási kedv. A szubvenció meg a külföldi vállalkozókat is elriasztja (Ugy van!) Csófolja Batthyánynak azt a vádját, hogy ők a sajtót birtokukba vették, mert a lapok anyagilag most is abban a helyzetben vannak, mint a koalíció alatt. A csomagszállításról szólva, kijelenti, hogy az teljesen egyforma bánásmódban fogja részesíteni az összes sajtótermékeket, még a szellemi nivót sem véve tekintetbe (Derültség.). Bosznia és Hercegovina anektálása nincs benne a trónbeszédben. Erről a kérdésről már az előző kormány tejesített elő törvényjavaslatot. Ezt a javaslatot ő teljes egészében a Ház elé fogja terjeszteni (Helyeslés a jobboldalon.) A gazdasági fejlődést mindig szem előtt fogja tartani, de hogy ezt a fejlődést milyen módon akarja elérni, arról még nem nyilatkozhatik. A gazdasági fejlődést olyan módon kell előmozdítani, ahogyan lehet. A hadügy rendezése is fontos kérdés, mert az állam erejét a hadserege adja meg (Ugy van!).

(A választójog.)

A választójog kérdésében neki a lehető legliberálisabb a fölfogása, de bizonyos aggodalmakat e kérdés megoldásánál számba kell venni. Abban az időben úgy fogják megvalósítani ezt a reformot, anogy a legjobb (Felkiáltások a függetlenségi párton: Mikor?). A választójog megvalósítását azonban nem kell indokolatlanul siettetni. Az ő álláspontja az, hogy egy lépés helyett tesz ugyan kettőt, de nem tesz hármat, ha nem szükséges (Helyeslés a munkapárton.) A választói jog megvalósítását nem akarja kompromittálni bizonyos jelzők felvétele által, a melyek a lényegre különben sem bírnak

nagy befolyással, de annyit kijelent, hogy a választói jogot hosszú időre megnyugtatoan fagja megvalósítani (Taps a munkapárton).

(A választási visszaélések)

A választási visszaéléseket tárgyalni a Ház nem illetékes, mert hiszen maga a Ház alkotott törvényt arra nézve, hogy a választási visszaéléseket hol bírálják felül. (Ugy van.) Azzal vádolják a kormányt, hogy a közigazgatás közegeit is a választás céljainak előmozdítására használta fel. Hát a koalíció talán közigazgatási érdekből cserélte ki a főispánjait? (Derültség és taps a munkapárton.)

A munkapárt főispánjai is segítettek a kormányt, de nem mentek túl azon a határon, amelyet a törvény nekik megenged. A nemzet pedig lelkesedéssel sorakozott a munkapárt zászlója alá. (Felkiáltások: Honnan vették a pénzt a lelkesedésre?)

A kisebbség ne feszegesse a visszaéléseket, hanem ismerje be, hogy a nemzet nem ohajtja az ő törekvéseik megvalósítását. A visszaélések elbírálását pedig bizza az illetékes kuriára. (Helyeslés a munkapárton.) — A nemzet szimpátiája ugyanis már régen a munkapárton van, ennek legkézzelfoghatóbb bizonyítéka az, hogy mikor ők ötön vállalkoztak arra ugyan, hogy az országot a zavaros helyzetből kivessessék, az akkori Ház meghallgatta az ő programvallásukat, holott ha közvélemény nyomását maguk mögött érezték volna, akkor joggal nem engedték volna őt szóhoz jutni ezen a helyen. (Ugy van!) — a munkapárton.) Pedig ő nem jött a hatalom eszközeivel, az egész atciója egy kicsiny baráti körből indult ki. Nem is ígért semmi kecsesgetőt, sőt az ország érdekeinek biztosítására, még a terhek felemelését is elhatárolta, a nemzet mégis megajándékozta a bizalmával (Ejzenés és taps a jobboldalon), mert belátta, hogy az ő politikája a helyes.

(A 48 : XX. és a nemzetiségi kérdés.)

Áttérve a vallásfelekezetek közötti béke ietápolására, kijelenti, hogy az 1848-iki XX. törvénycikk megvallóztatását magára nézve kötelezőnek tartja. Tisza István gróf felszólalását a nemzetiségi kérdésben örömmel hallotta és mindenben hozzájárul Tisza állásfoglalásához. Az ő véleménye is az, hogy ezen kérdés és a Balkán-kérdés is olyan stádiumba jutott, hogy a rendezésük nem késhetik tovább. Azonban egyik napról a másikra nem lehet a nemzetiségi kérdést rendezni, ennek előfeltétele a kölcsönös jóakarát. (Ugy van!) Magyarország állami erejének növelésére minden erő fel kell használunk és éppen azért nem kell kicsinyelnünk azt az erőt sem, amelyet a nemzetiségiek képviselnek. Ő szívesen fogad minden közeledést a nemzetiségiek részéről, ha az barátságos alapon történik és a nemzet javára szolgál.

A kormány békét akar minden téren, csak akkor megy harcra, ha kihívják. De akkor fel fognak állani mindannyian és mindent megtesznek az ország érdekeinek megóvására és a korona fényének emelésére. Mert a korona dicsősége, a nemzet dicsősége. (Óriási éljenzés és taps a jobboldalon.) A miniszterelnököt számosan üdvözlük.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Láng Lajos beszéde.

Láng Lajos előadó foglalkozik az elhangzott beszédekkel, de kijelenti, hogy a miniszterelnök fényes beszéde után csak röviden akar reflektálni az egyes kijelentésekre. Örömmel látta a Kossuth-párt föliratát, mert az abban foglaltak közeledést jelentenek a munkapárt álláspontjához. Örül annak is, hogy a Justh-párt föliratában nem közjogi kérdéseket feszeget, hanem gazdasági értékű követeléseket állít föl. Nem áll azonban az, hogy a nemzeti munkapárt politikája a lemondás politikája. Védelmezi a monarchia politikáját, amelyeket két szempontból szavad és kell figyelemmel kísérni. Egyik nézőpont a hármas szövetség, a má-

sik a balkán viszonyok és a balkán szövetség kérdése.

— Mi — mondta a szónok — nem a császárnak, hanem önmagunknak szavazzuk meg az ujoncokat. Nem vagyunk mi szerződéses viszonyban lekötöztettek, mert ez szomorú dolog volna. Viszont azonban kétségtelen, hogy a folytonos nemzeti követelések miatt tíz év óta nem volt rendes munka a parlamentben.

A közös bank megfelel a mi viszonyainknak, kielégíti igényeinket és a közös bank ellen az agitáció tisztán csak taktikai politikából indult meg. Magyarországnak most nincs oka szakítani a közös bankkal, mi a mi szükségleteinket jól kielégítik és érdekeinket jól szolgálják. Ha azonban ez nem történnék meg, a szakításnak rögtön be kell következnie.

Ováry Ferenc: Sohse lesz az!

Láng Lajos: A készfizetések fölvétele épp oly érdeke Ausztriának, mint Magyarországnak, mégis ott bizonyos félelemmel tekintenek a készfizetések elé s a tárgyalások igen nagy nehézséggel folynak. A készfizetésekre vonatkozóan csak három nehézség támadhat és pedig külügyi bonyodalom, rossz pénzügyi helyzet, vagy egy európai vámháború, amely a monarchiát is érinti.

A vámszerződés egyenesen hibája a koalíciónak, amely a kiegyezési szerződést is oly rosszul fogalmazta meg, hogy ha nem hosszabbítjuk meg a bankszabadságot. — Ausztriának minden arannyal kellene fizetnünk. Az a kormány, amely ezt csinálta, csakis a bank meghosszabbítását akarta.

A közös vámterület dolgában még nincs szükségünk változásra, mert előnyünkre van s addig pedig hagyjuk így. Ausztria nagy fogyasztó piac. A közös vámterület mellett behozatalunk csökkent, kivételünk ellenben emelkedett még a kész iparcikkben is.

A választási visszaélésekre vonatkozó panaszokra és kifakadásokra megjegyzi, hogy ez mindig így volt, amikor az ellenzék nagy kisebbségben került a Házba. Ő nem akar az ellenzéki oldalról elkövetett visszaélésekre hivatkozni, de nem hagyhatja szó nélkül az ellenzék ama nyilatkozatát, hogy a közvélemény vele van. Ezt ne mondják. — Mert hiába, a közvélemény ma a munkapárt mellett nyilatkozott meg, már pedig az ellenzék nem fogja azt mondani, hogy a közvéleményt is megvesztegették. Nem, hanem az ellenzék kormány korában kimerítette az ország pénztárát, a kvótát fölemelte s osztályos atyafiként veszekedett folyton s az ország ezekért tette azt, amit az ellenzék megérdemelt, megvonta a bizalmat.

A munkapárt Deák Ferenc és Andrássy Gyula gróf szabadelvűségéhez ragaszkodik és célja, hogy az országot magas szellemi nívóra emelje. Kéri a javaslat elfogadását. (Óriási taps és éljenzés.)

Apponyi záróbeszéde.

Apponyi Albert gróf köszönettel veszi, hogy az előadó a trónbeszéd egyes passzusait kivetkőztette sértő formájukból. Hibának tartja, hogy a szabadelvűpárt a legutolsó politikai harcban teljesen visszavonult, ez lehetett ügyes taktika, de semmiesetre sem volt parlamenti párthoz illő őszinte viselkedés. Védi azután a koalíciós kiegyezést, mert az nagy lépést jelent a gazdasági önállóság felé. A bankügyet teljesen belügynek tartja s ilyen szempontból harcol amellett. Tiltakozik amaz állítás ellen, hogy a koalíció nem tett meg mindent a zavaros helyzet megszüntetésére. Tisza István gróf nemes intencióit a nemzetiségi kérdésekben megérti, de nem ért vele egyet. Ő szívesen van az ellenzéken, nem kedvetleníti el az az ünneplés, amiben a munkapárt a szónokait részesíti. A jelen diadala a munkapárté, de a jövő diadala az ellenzéké.

Elnök az ülést háromnegyed háromkor berekeszti.

A város csatornázása.

Aczél főmérnök a munkálatokról.

Kovács József polgármester a mai tanácsülésen bejelentette, hogy a csatorna főgyűjtőhely építésére, mint elsőfokú vízügyi hatóság az engedélyt megadta.

Ez alkalomból érdeklődtünk a csatornaépítés munkálatai iránt, amelyek nagy erővel folynak e hó eleje óta. A munkálatok eddig a város belterületének legszélső utcáin folynak, így a Honvéd-utcán a Péterfia-utcától kezdődően, a Hatvan-utcán a Piac-utcáig, a Csapó-utca egy nagy részében. Eddig csupán a csatorna főgyűjtőjét fektették le és pedig olyképpen, hogy a csapadék és szennyvizet már szeptember elején az új csatornában lehet leeresztetni.

Az építési munkák az előirányzott mértéknél sokkal nagyobb eredménnyel készültek el. A vállalkozók ugyanis eddig mintegy két kilométer hosszúságú csatorna főcsövet fektettek le, pedig a munkálatok csak tizennégy nap óta folynak. Az első csákányvágást ugyanis e hó 6-án tették meg.

A sikeres munka eredményének előadásában nagy része van a kitünő vezetésnek, amiért Aczél Géza főmérnököt illeti az elismerés. A főmérnök ugyanis nagy eréllyel, sok gondnal és utánjárással vezeti az építést, de — mint erről éppen a főmérnöktől értesülünk — a csatornamű a kikötött időre, a jövő év december havára még sem lehet készen. A főmérnök számítása szerint s a lehetőségek figyelembe vételével a csatornát teljesen készen csak 1912. év tavaszán helyezhetik általános üzembe, amikor az utolsó munkálatokkal is készen lesznek.

A munkák gyors előhaladását biztosítja az is, hogy nagy munkaerővel dolgoznak a csövek letétele körül. Kétszázhetven—háromszáz munkást foglalkoztat állandóan a csatornaépítés. A munkánál alkalmazottak közt van két pallér, három előmunkás, két kocsis, két csész, 180 földmunkás, 8 ács, 12 pucoló, 13 betonmunkás, 16 keverő, 5 kömives, 47 segédmunkás, 2 gépész, 2 kovács, 18 földtöltő és 4 éjjeli őr. E nagy munkástömeg szakadatlanul munkában van.

A főgyűjtőcsatorna lefektetése után fognak hozzá a mellékgyűjtők építéséhez, amelyek a város természetes esése szerint haladnak a főgyűjtőcsatorna felé. Az egész hálózat negyvenkilenc kilométer hosszúságú. E nagy vonal megépítése természetesen még nagy munkát és még nagyobb időt vesz igénybe s dacára a vezetés kiválóságának, a munka nagyságának és az eddig elért jó eredményeknek a csatornamű alig lehet készen még 1912. év tavaszára és ha valami akadály nem fogja zavarni a munka nyugodt, rendes menetét.

A városi főmérnök tudósítónk kérdészködésére a következőket mondja a csatornázási munkálatokról:

A főgyűjtőcsatorna építésének eddig elért eredményei ktelégitők. Többet vé-

geztünk, mint amennyit előirányoztunk. Két hét alatt annyi csövet fektettünk le, hogy ha a munkák így folynak, hat hét múlva Debrecen összes csapadék- és szennyvizét bevezethetjük az új csatornába. Eddig pontosan 1700 métert készítettünk el, most a Mester-utcában a Tanító-utcáig terjedő részen folynak a munkák.

— Altalánosságban elmondható, hogy Debreczennek szerencséje van abban, hogy természetes esése van és így semmiféle vízemelő gépekre szükségünk nincsen. Szerencsések vagyunk még azért is, mert a szennyvízgyűjtő telepünket olyan helyen helyezhetjük el, ahonnan a város lakosságát semmiféle hátrány vagy kellemetlenség nem érheti. A szél iránya ugyanis olyan, hogy a szennyvíztelepen esetleg keletkező szagot sem a város, sem pedig lakott részek felé nem viszi s így nem vagyunk kitéve annak, hogy a szennyvíztelepi szag megfertőzi a város levegőjét.

Arra a kérdésre, hogy a városrendezés és utcaszabályozás dolgát nem érinti-e a csatornázás, Aczél Géza főmérnök így felelt:

— Semmiféle kapcsolatban a két kérdés nincsen. A csatorna csövei olyan helyeken fekszenek, ahol a városzabályozást nem érintik. Egyetlen egy helyen zavarná a rendezést, mert ott rövid közből két izben törne meg, de itt már is figyelembe vettük a jövőbeli szabályozást és ehez képest a csatorna vonalát is már e szabályozási vonalban helyeztük el.

Végül még arra a kérdésre, hogy végeredményében mennyi kiadásba fog kerülni a csatornamű teljes fölépítése, a főmérnök kijelentette, hogy számítása szerint a kiadás összegét közel kétfélmillió koronára lehet tenni.

A zsidóbarát osztálytanácsos.

Makay Béla az irodalmi ügyosztályban.

Mint ismeretes, a budapesti esküdtbíró-ság a múlt hónapban tárgyalta Makay Béla kultuszminiszteri osztálytanácsos sajtópörét. Makay volt a vádló, de az ítélet, mely ellenfelét, Szabolcsi Miksát felmentette a becsületsértés vádjáról, kellemetlen volt a miniszteri osztálytanácsosra. Megvádolta, hogy magas hivatalába felekezeti türelmetlenséget vitt be és mint a miniszterium felekezeti ügyosztályának vezetője, sok elto-gultsággal kezelte a zsidó felekezet ügyeit.

A közvélemény előtt tehát a sajtópör Makay elítélésével végződött. De nem úgy a miniszteriumban. Szabolcsi felmentése lehetetlenné tette, hogy Makay továbbra is a kultuszügyek élén maradjon. Át is helyezték onnan, de áthelyezése nem „büntetés”, sőt inkább előmenetelt jelent. Beosztották őt az irodalmi ügyosztályba. Abba az ügyosztályba, ahol igazán szükség van arra a liberalizmusra, arra a modern szellemre, a melynek ellenkezőjével Makay eddigi hivatalát ellátta.

Az irodalmi ügyosztályt eddig Szász Károly vezette. Mikor ő képviselő lett, Kadocsa-Lippich Elek miniszteri tanácsos, a művészeti ügyek vezetője került ideiglenesen a helyére. Most azután beosztották ide

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz utca 63.

Makayt, aki mint miniszteri osztálytanácsos vezeti majd az irodalmi ügyeket és a legfőbb ellenőrzést, legalább látszólag, Lippich végzi. Lippich, a ki különben is el van foglalva a műészeti ügyekkel, természetesen nem intézhet minden ügyet személyesen és így bizonyára lesz módja Makaynak, hogy szabadon érvényesíthesse elveit.

A miniszteriumban, ahol Zichy János gróf igyekezett eddigi működésével liberalizmusának tanujelét adni, nem értik, milyen befolyások érvényesülhetnek Makay ilyen „büntetésénél” és csak abban reménykednek, hogy a miniszter nem fogja véglegessé tenni ezt a változást. Indokolni azzal próbálják, hogy Makay eddig is intézett ilyen ügyeket. Lehet, hogy helyettesként intézett de körülbelül husz éven át mégis a felekezeti ügyosztályban működött.

Két muzeum.

*

Könnyű volt Nagyvárad városának muzeumot alapítani, mikor már előzőleg meg volt a „Biharmegyei és Nagyvárad Részlet Egylet”, mely gyűjteményét a muzeumnak felajánlotta. A nagyvárad latin szertartású egyházmegye pedig az Ipolyi Arnold féle híres gyűjteményt, bár a tulajdonjogot fentartotta, a muzeumban letétbe helyezte. Azt, hogy a püspöki rezidenciával szemben levő gyönyörű telket a város ajándékozta a muzeumnak, vagy a káptalan, nem tudom, de hogy ezen a szép telken olyan különálló épület áll, mely magán hordja a muzeum jellegét, belső berendezése pedig kifogástalan.

Négy éve, hogy nem láttam a nagyvárad muzeumot és sajnos tapasztaltam, hogy ezalatt a néhány év alatt jóformán semmi haladásra nem bukkantam. Katalógus még most sincs. Csak az 1906. évi katalógus lehet használni, melynek ára 20 fillér. A muzeum vasárnaponként és ünnepnaponként van nyitva, midőn is 20 fillér a belépődíj, csütörtökön 40 fillér. Nyitási időn kívül pedig 1 korona. No hát ez sok. Vasárnaponként nem kellene díjat szedni, csütörtökön 20 fillért, nyitási időn kívül 50 fillért. Mert hiszen nem oly gazdag és raritásokban sem olyan híres még a nagyvárad muzeum, hogy a megtekintése bárki fiának is megérne 1 koronát.

A debreczeni városi muzeum még csak négy éve áll fenn, de maholnap vetekezni fog a nagyváradival. Igen helyes, hogy nincs belépődíj. Ne is legyen soha. Csak így vihető keresztül, hogy mindig nagy látogatottságnak örvend, bár számosan vannak, akik a művelt körökhöz számítják magukat, de csinos, jól rendezett városi muzeumot még sohasem láttak.

Az bizonyos, hogy olyan szép gobelineket, himzett misemondó ruhákat a debreczeni városi muzeum sohasem fog felmutatni, mint a nagyvárad, az Ipolyi-féle gyűjteményben. Olajfestmények dolgában csak úgy érhetné el a debreczeni muzeum a nagyváradit, ha megvalósíthatnák az az általam már többször megpendített eszme, hogy a kollegiumi nagy könyvtár adja oda a képeket, régiségeket és pénzgyűjteményét a városi muzeumnak, az állam pedig kárpótulás adjon a kollegiumi könyvtárnak olyan könyveket, melyek onnan hiányoznak és a kollegiumi nagy könyvtár kiválóság csak könyvtár és irattár legyen.

Meg kell adni Biharország régi nemesi családjainak, hogy nagyszívű emberek. Odaajándékozzák a muzeumnak, ami régiségük van vagy letétbe helyezik. Itj. Bölönyi Sándor könyvtára és régiségei nagy vagyont érnek. Igazi újítás, hogy a könyves szekrények dróthálóval vannak behuzva, melyen keresztül a könyvek jól láthatók, de nem vihetők el.

A debreczeni emberekről nem lehet azt állítani, hogy nem jótékonyak, de a régiségektől nem örömet válnak meg. Pedig jobb helye van azoknak a muzeumban, ahol mindenki gyönyörködhet bennük. A közönséggel meg kell értetni, hogy missziót teljesítenek, ha a muzeumot látogatják. A

muzeum vezetésében résztvevők teljesen tudatában vannak annak, hogy miként kell egy muzeumot magas nivóra emelni, de ezt csak úgy tehetik, ha a nagyközönség nem vonja meg tőlük jóakarataikat.

Kömlyóssy Miklós.

A debreczeni 7-ik huszárezred a német császár előtt.

II. Vilmos ezredtulajdonosi jubileuma

Hatalmas arányú ünnepségekre készül a II. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő debreczeni 7-ik császári és királyi huszárezred. Szeptember hó derekán lesz huszonöt esztendeje, hogy Ferencz József király a 7-ik huszárezred tulajdonosává nevezte ki a mai német császárt, akkor még Vilmos porosz herceget s most a negyedszázados jubileum alkalmából imponáns módon készül az ezred bemutatni hódolatát felséges tulajdonosa előtt.

A jubileum megünnepelésének módzatai már hosszabb idő óta foglalkoztatja a huszárezred tisztikarát. Az eredeti terv az volt, hogy a tisztikar ez évi augusztus 18-án küldöttséget meneszt a német császárhoz Wilhelmshöhebe, ahol a küldöttség az ezred hódolatának kifejezése során diszkardot nyújt át a császárnak. Ez a terv azonban módosítást szenvedett. Vilmos német császár ugyanis szeptember 20-án Bécsbe érkezik, hogy királyunkat nyolcvan éves születésnapja alkalmából üdvözölje. A német császári udvarmesteri hivatal értesítette erről Schönberger Bruno báró ezredest, a debreczeni 7-ik huszárezred parancsnokát és közölte vele, hogy Vilmos császár bécsi időzése alatt Schönbrunnban fogadja debreczeni ezredének hódoló küldöttségét.

A küldöttségnek, mely Schönberger Bruno báró ezredes vezetése alatt tiszteleg a császár előtt, az ezredesen kívül egy kapitány és egy főhadnagy lesznek a tagjai, akiknek személyére nézve még nem történt megállapodás. A császárnak ányujtandó diszkardot Striberni bécsi császári és udvari kardműves készíti, a ki mintegy nyolc hónap óta dolgozik a debreczeni huszárezred ajándékán; a kard valóságos műremeknek készül, gyönyörű reliefek lesznek rajta, azonkívül az ezred megfelelő felirata. A diszkard szeptember 10-én érkezik meg Debreczenbe.

Vilmos császár ezredtulajdonosi jubileuma alkalmával Debreczenben is lesznek ünnepségek; ezeknek a programját most állapítja meg az ezred tisztikarának nyolc tagú bizottsága, amely *Nedeczky* Ferenc kapitány elnöklete alatt működik. Vilmos császár az ezred debreczeni ünnepségein képviseltetni fogja magát. Ugyanekkor tartja meg a debreczeni huszárezred tisztikara évenként rendezni szokott lóversenyét is, amely így a jubiláris ünnepségek programjának egyik pontja lesz.

SPORT

Footballmatch és atlétikai verseny.

Széles körben mutatkozik érdeklődés a Fővárosi Ifjak atlétikai köre és a Debreczeni Tornaegylet football csapata között vasárnap tartandó mérkőzés iránt. Az egyesü-

let nagy áldozatokat hoz, hogy ezt az érdekesítő sportot minél inkább megkedveltesse a debreczeni közönséggel és nagy gondot helyez a csapatok megválasztására. A délután fél 6 órakor kezdődő matchet fél 5 órakor atlétikai verseny előzi meg, futó, ugró és súlydobó számokkal. A matchre szóló jegyek az atlétikai versenyre is érvényesek. Jegyek 20 százalék kedvezményvel előre válthatók Györfly Testvérek és Tolnai Dániel üzletében.

A politika eseményei.

A minisztereink a királynál.

Khuen-Héderváry Károly minisztereink holnap délután utazik Bécsbe. Még a holnapi ülésen részt vesz a délutáni 3 órai vonattal indul. Szombaton jelenik meg Ischlben a királynál, akinek a horvát bán lemondását fogja előterjeszteni s jelentést tesz a helyzetről. Allamtitkári vagy más állásbetöltésről ez alkalommal szó sem lesz. Tegnap utazott Ischlbe *Hazay* miniszter, aki tárcája körébe tartozó ügyekről tett jelentést a felségnek.

A munkapárt értekezlete.

A munkapárt országos körében ma nagyszámban jelentek meg a képviselők, a kik a minisztereinket mai beszédének sikeréért tapsal és nagy éljenzéssel fogadták. Az ünnepségből kijutott *Láng* Lajos előadóknak is. A pártkörben, ahol előzőleg értekezlet volt, fenn voltak *Hieronymy*, *Serényi Béla* gróf, *Hazai Samu* és *Lukács László* miniszterek.

Az este hat órakor tartott értekezleten, amelyen *Perczel Dezső* elnököt, egyhanguan elfogadták az indennitásra, a népszámlálásra, az 560 millió kölcsönről és legeltetési forgalom megtiltásáról szóló törvényjavaslatokat és a statisztikai hivatal munkatervére vonatkozó jelentést.

Egy bukott Justh-párti, mint munkapárti jelölt.

Szenzációs levelet írt ma a körműbányai Justh párt a nemzeti munkapártnak. A levélben a körműbányai Justh párt megkérdi a munkapártot, hajlandó-e az előző választáson elbukott Justh-párti jelöltet, *Vizy* Ferencet munkapárti jelöltként elfogadni. A munkapárt ma válaszolt is az ajánkozásra és olyképpen, hogy az ajánkozásra nem reflektál, mert a kerületben *Werner Gyula* a párt hivatalos jelöltje.

Az elnökök fizetése.

A mint már jeleztük, a munkapárt körében megállapodás történt, hogy az elnököknek a Ház által tiszteletdíjat szavaztatnak meg. A Ház gazdasági bizottsága a legutóbbi ülésén már el is határozta, hogy a Ház elé indítványt terjeszt az alelnöki tiszteletdíjakkal tizenkétezer koronában való megállapítása iránt. Az indítványt, illetve a gazdasági bizottság határozatáról a jelentést *Bujanovich Gyula* előadó tegnap be is terjesztette a Házhoz, mert a munkapárt azt tervezi, hogy ezt még a szünet előtt elintézheti a Ház. Értesülésünk szerint azonban ez aligha sikerül egész simán, mert az ellenzéki pártok ez ellen olyan erős ellentállást fejtenek ki, amely a szünet kezdetétől több nappal hátrább tolná.

A miskolci mandátum.

Miskolcra jelentik: A képviselőház elnökségének átírta a *Serényi* gróf lemondása folytán szükségessé vált új választás kiírására ma érkezett le Miskolc város központi választmányához, mely szombaton délután fogja megállapítani a választás határnapját. A miskolci munkapárt egyhangulag *Görgey László* üzletvezetőnek ajánlta fel a jelöltséget, aki azt elfogadta és vasárnap délelőtt tartja programbeszédét. Ugyanaznap este 1000 terítékű bankett lesz, melyre lejön *Serényi Béla* gróf miniszter is, hogy — mint a pártvezetőséggel közölte — személyesen köszönje meg a választók iránta tanúsított bizalmát és agítáljon *Görgey* megválasztása érdekében.

Halálos pisztolypárbaj magyar mágnáskisasszonyért.

Huszártisztek titokzatos afférje.

A prágai *Narodni Listi* mai száma szenzációs hírt közöl, amely annyira titokzatos, hogy szinte hihetetlen. A cikk egy magyar huszárkapitányról szól, aki előkelő nevű mágnás, hugáról és egy tartalékos hadnagyról, aki szerelmes volt az arisztokrata hölgybe és emiatt bátyjával, a huszárkapitánnyal megverekedett életre halálra.

Az eset Tarnopolban történt. Tegnap reggel ment végbe a párbaj. A segédek a legsúlyosabb feltételeket szabták: háromszori golyóváltás 20 lépésről, öt-öt lépés avanszsa. Egyenesen gyilkos feltételek. De így kívánták maguk a felek, mert akiért szembeálltak, a huszárkapitány nővére volt.

A szereplő személyek neveit elhallgatja a prágai újság és a cseh fővárosban feszült kíváncsisággal találgatják, hogy ki lehet a magyar huszárkapitány, az előkelő nevű mágnás és ki a fegyvergyakorlatra bevont tartalékos hadnagy. Nehéz kitalálni, mert Tarnopol katonaváros, hemzseg benne sokféle lovaskatonaság minden ezredből.

Az újságolja a prágai lap, hogy Tarnopol környékén egy erdő tisztásán tegnap reggel vívták meg a pisztolypárbajt az en gesztelhetetlen ellenfelek. Segédek becsületszóra fogadták, hogy senkinek a világon nem árulnak el semmit.

A párbajban a magyar mágnás huszárkapitány elesett.

De itt még nem végaódik be a kalandosan hangzó tarnopoli hír. Növeli az eset titokzatoságát, de még inkább valószínűségét, hogy az élethalálharcot bizonyos távolságból végignézte a huszárkapitány huga, automobilon ülve. Az ifjú mágnáskisasszony, akiért bátyja szembe nézett ellenfeleinek gyilkos pisztolyával. És a mikor a huszárkapitány a gyilkos golyótól találva, holtan rogyott össze, a leány automobilon elrobbogott.

Igy szól a prágai *Narodni Listi* tarnopoli tudósítása, amely annál több okot ad a bizalmatlanságra, mert a cseh újság a hozzá intézett kérdésekre, hogy kicsoda a magyar mágnás huszárkapitány és igaz-e, hogy elesett a párbajban? — csupán annyit mond, hogy a hírt megbízható tarnopoli tudósítójától kapta, nincs oka abban kételkedni, de a neveket maga sem tudja s jöllehet már ma reggel automobilon kiküldte egyik munkatársát Tarnopolba, a garnizon tisztjei mélysegesen titkolóznak. Neveket ők sem árulnak el, de az egész város a halálos párbajról és a magyar mágnáskisasszonyról beszél, aki a gyilkos mérkőzés után automobilon elszárgidott.

HIREK

— **A debreceni csata emléke.** Debreczen város tanácsa mai ülésén foglalkozott az augusztus 2-iki honvédműnepegy kérdésével. Kimondta, hogy úgy mint az előző években, az idén is a városi tanács rendezzi az ünnepséget, amelynek keretében megkoszorúzzák a honvédemléket, ahol beszédet is mondanak. Dátumban pedig megvendégelik a agg honvédeket.

— **A német császár Bécsben.** Bécsből jelentik: A „Korr. Wilhelm” értesítése szerint Vilmos császár szeptember 20-án ér-

kezik Bécsbe és két napot tölt itt. Előzőben három napot Frigyes királyi herceg bélyei birtokán vadászattal fog tölteni. Vilmos császár bécsi tartózkodása alkalmából a német fejedelmek is ki fogják fejezni a hódolatukat Ferenc József királynak.

— **Ülések a kamaránál.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara ma délután két ülést tartott. Először az elnöki tanács ülésezett, mely a tisztviselők nyári szabadságának kérdéséről, továbbá különböző nemzetközi kongresszusokon a kamara képviseléséről és részvétele módzatairól határozott. Azután a közös bizottság Falk Lajos elnöke alatt tartotta meg ülését, melyen szakiskolai ösztöndíjak ügyében határozott; rendkívül nagy számú kérelmező között az arra érdemeseknek mintegy 4000 koronát osztott ki ösztöndíjak gyanánt. Az ülés ezenkívül több iparjogi ügyben és néhány védjegyperben mondott szakvéleményt, végül néhány ipari vita kérdésben iparhatósági megkeresésre szakértői véleményt mondott.

— **A piarista főgimnázium új igazgatója.** Jászay Rezső dr. a debreceni piarista főgimnázium igazgatójának utódjává Lóki Béla dr. kolozsvári kegyesrendi tanárt nevezték ki. Az új igazgató a jövő hó elején érkezik Debrecenbe, hogy új állását elfoglalja.

— **A villamos vasút.** A kereskedelmiügyi miniszter ma küldte le a város tanácsához a villamos vasút terveit a jóváhagyási záradékkal ellátva.

— **Politikai tömegpárbaj.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Szmracsányi—Szalavszky ügyet ma befejezték a Szmracsányi segédek kijelentették, hogy felük Szalavszkit nem akarta sérteni. Szintén békés uton nyert elintéztést a Montbach—Justh affér is. Montbach segédei felük nevében kijelentették, hogy felük a kijelentést tárgyi szempontból fönntartja, de személyt sérteni nem akart. A Déry—Erdődy ügyben most folytak a tárgyalások. Buza Barna és Gortvay Andor Kassán ma hajnalban pisztolypárbajt vívtak. Egyik fél sem sebesült meg. A felek nem békültek ki.

— **Az egyházkerület új térképe.** A tiszántúli református egyházkerület utolsó közgyűlésén elhatározta, hogy elkészíteti az egyházkerület térképét és sokszorosítottja. Erdőss Lajos püspök a térkép elkészítésével Zoltay Lajost, a városi múzeum őret bízta meg. A térkép nagyrésztben elkészült s kiküldték az esperesi hivataloknak, hogy esetleges észrevételeiket közöljék Zoltay Lajosnál, mielőtt a térkép egészen elkészülne és sokszorosítottatnék. Az őszi egyházkerületi közgyűlésre a térkép elkészül.

— **A nádudvari Patronázs-egyesület.** Az orsz. Ier. Patronázs-Egyesület nádudvari helyi bizottsága — mint ottani tudósítónk jelenti — a folyó hó 17-én tartott alakuló közgyűlésen a következőképp alakult meg: D'szelnök lett Forrai Ernő, ügyvezető elnök Halász Sándor dr., társelnök Schück Jakab főrabbi, alelnökök Weisz Sámuel, Rosenbaum Bernát és Weisz Benjaminek lettek, jegyzővé Flesch Jánost, pénztárossá Bárány Gyulát választották. Az ülésen mint a „Patronázs-Egyesület” kiküldöttje, részt vett Breuer Soma nagykátaí főrabbi, aki lendületes, eszmékben és igazságokban gazdag szónoklatában ismertette az egyesület nemes, emberbaráti célját.

— **Huszezer ember a legyilkolt gyermekek temetésén.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délután három óraker temették el a halottas házból a kőbányai véres tragédia öt kis áldozatát. A hullaház udvarán ember-ember hátán szorongott, az utcán fekete tömegben huszezer ember várta a gyászertartást. Amikor a kis koporsókat kihozták az udvarra, megható jelenet ját-

szódott le. Molnár Józsefné ajultan esett össze, alig tudták eszméletre téríteni. A temetési menet alkalmával a forgalom szűnt meg, mert az óriási tömeg ember miatt a kocsik, sőt a villamosok sem tudtak közlekedni. A nagy tolongásban a mentőknek eleven esetben akadt dolguk, mert a nagy tömegben minduntalan rosszul lett valaki, a kinek segítséget kellett nyújtani.

— **A református elemi iskola kérése.** Debreczen város tanácsához ma érkezett be a debreceni református elemi iskola kérése segély iránt. Az új népiiskolai törvény szerint ugyanis díjakat szedni nem szabad és így a díjak helyett, amelyekre az iskolának szüksége volt és van ma is, a város támogatását kéri.

— **Nagy felhőszakadás.** Szatmárról táviratozzák, hogy a város környékén tegnap nagy felhőszakadás volt, amely nagy pusztításokat vitt végbe. A víz elmosta a Szatmár—bikszádi vasút töltését négy helyen és több fahidat elvitt. A közlekedés szűnetel.

— **Öngyilkos szülésznő.** Hajdudorogról jelentik: Kókényesi Mihályné született Szikszai Róza szülésznő ma délelőtt öngyilkos lett édesanyjával és a szóváltás után revolverrel mellbelőtte magát. A szülésznőt beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy sebe életveszélyes.

— **Arany Bika Mulatóba.** The 4 Charles jongleur csoport produkciói valóságos bűvészetek a közönséget. Great and Good ausztráliai excentrikusok egymagukban is alkalmasak arra, hogy zsúfolt házat vonzanak, mert ilyen csodálatos ügyességgel megáldott művészpárt még nem látott a debreczeni publikum. Aalbach estéről-estére fokozza népszerűségét. Pompás nótáit, sláger kupléit már az egész városban halljuk. Les Be hones táneduett és a többi fényes attrakció egészítik ki az impozáns műsort. Az előadások 9 óraker kezdődnek.

— **Ius primae noctis.** Grácból táviratozzák: A gráci színház előadásra tüzte ki Zickbauer István zeneszerzőnek egy új operettjét, amelynek címe Ius primae noctis. A darabot, melynek tartalma címének megfelelő, a helyhatóság most beillotta. Mintán azonban az operett zenéje igen jó, Zickbauer most új szöveget írt a partitúrához.

— **A város adományával.** Debreczen város tanácsa mai ülésén a sarosvármegyei tanítókháza javára huszonöt koronát, a podolini algimnázium részére tíz koronát szavazott meg.

— **Száz éves buza.** Nagytapolcsából táviratozzák: Egy ház lerombolásakor a dolgozó munkások üregra akadtak, amelyben mintegy 200 métermázsza búzát találtak. A buza, mely teljesen hasznavehetetlen, szakértők szerint mintegy száz éve lehetett az üregra.

— **Főszolgabíró nem szerkeszthet lapot.** Tuholy Lajos sárvári főszolgabíró, mint Szombathelyről írják, a „Sárvári Járás Hírlap” címmel hetilapot indított, melyből három szám meg is jelent. Amikor Vasvármegye alispánjához a főszolgabírónak a lap megindításáról szóló bejelentése megérkezett, az alispán a bejelentést nem vette tudomásul és a főszolgabírót eltiltotta a lap szerkesztésétől. Az alispán a két állást összehírdetetlennek tartja, mert a főszolgabíró hivatali hatalmánál fogva alantassaira, valamint a lap előfizetésére és hirdetéseire vonatkozólag pressziót gyakorolhat. Ezenkívül az alispán elrendelte a lap hivatalos rész című rovatának beszüntetését, mivel a vármegye rendkívüli szabályzata csak egy hivatalos lapot ismer.

— **Öngyilkos pénztáros.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délelőtt a Rác-fürdő egyik kabinjában agyonlőtte magát egy 45—50 év körül, őszes korszakállu férfi. Semmiféle okmány nem volt nála, csupán egy borítékot találtak zsebében, amely Béla-vary—Burchard Konrádnak, a Pesti Henger-

malom Társaság elnökének volt címezve. A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos Steiger Odón, a Hengermalom pénztárosa, aki már 80 éve viseli állását. Az igazgató nagyon becsületese embernek ismeri, nem hiszi, hogy valami szabálytalanságot követett volna el. Délután rovacsolnak.

Verekedés a jeggyűrnél miatt. Tiszapolgárról jelentik: Bukta Péter bivalyos elvette Csaba Margit jeggyűrnét. Dénes József, a leány jegyese ezért Bukta-t alaposan elverte. A verkedőknek több segítségére siettek a Bukta-t és Szelei Istvánt úgy megverték, hogy most mind kető haldoklik.

Baleset a vasúti raktárban. Ma délelőtt munkaközsben a máv debreczeni raktárban egy telt zsák ráesett Császi Gyula napszámos lábaira. A súlyos tömeg a szerencsétlen ember lábait összezúzta. Súlyos sebeivel a kórházba szállították.

Tűz. A Piac-utca 58. számú háznál tegnap éjszaka három órákor tűz ütött ki. Egy gerence a keménybe nyult, a koromtól meggyuladt. A tüsoltóság kivonult s sikerült a tüzet hamarosan elfojtani.

Szerencsétlenül járt vasutas. Szatmárról táviratozzák, hogy az ottani pályaudvaron Borsi Sándor fékezé munkaközben kocsifűtőközök közé került. Életveszélyes sebével kórházba szállították.

Gyilkos gyógyszerész. Fővárosi tudósítónk jelenti: Tette Adolf lajos-mizsei gyógyszerész cselédjét a gyógyszerész segédje tegnap halántékán lötte és megszökött.

Díjat tűzött ki a Triesti általános biztosító társulat annak, vagy azoknak, kik Kohn Henrik debreczeni zálogházában folyó hó 8-ról 9-re virradó éjjel elkövetett betöréses lopásból származó tárgyak visszaszerzése, vagy a tettes közrekerítése körül kézzel fogható nyomra vezetnek. A díj egyszáz, kétszáz esetleg háromszáz korona.

Betegség miatt a halálba. Hajduböszörményből jelentik: S. Szabó Sándorné hajduböszörményi asszony már régóta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett s ez annyira elkészerítette, hogy tegnap felakasztotta magát. Mire tettét észrevették már halott volt.

A mai nap halottai. A mai nap folyamán a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a következő halálesetet jelentették be: Biri Ferenc 9 hónapos római katolikus, Molnár Mihály 35 éves református, Fekete László 17 hónapos református, Kiss János 11 hónapos református.

Bőröndök, vagon táskák, kosarak és mindennemű utazási czikkek igen előnyös árakban Frank Testvéreknél Piac- és Szent Anna sarok.

Megnyilt Csillag Arthur

modern papíráruháza

→ könyv-, zenemű- és írószerkedése ←
a városháza épületében.

Közgazdaság.

Ingatlan forgalom.

Czeglédy Mihály veszi a debreceni 9164 sztkvben foglalt 13 hold 1412 négyszögöl újföldet Dihen János és neje Nagy Rózsától 14000 kor.

Pap Sándor és neje Magyaszai Eszter veszi a debreceni 1289 sztkvben foglalt Árpád-tér 81. sz. házat Katona József és neje Kovács Juliánától 5600 kor.

Simon András és neje Komlóssy Etel

veszik a debreceni 9897 sz. tkvben foglalt 200 négyszögöl kerthelyet Nagy István és neje Kozma Juliánától 2750 koronáért.

Fridmann Zsigmond és neje Dienes regina veszik a debreceni 2385. sztkvben foglalt József kir. herceg-utca 60. sz. házat Weiss Márton és neje Weinberger Olgától 17000 kor.

Par Sándor és neje Kovács Teréz veszi a debreceni 5544. sztkvben foglalt 521 hold boldorfalvakerüli szőlőt Tóth Andrásné Szentesi Zsuzsánától 1700 kor.

Mészáros Mihályné Tompa Mária veszi a debreceni 381 sztkvben foglalt Beresényi-utca 95. sz. házat Szemes Józseftől 1700 koronáért.

Fényes Mihály és neje Kovács Zsuzsanna veszik a debreceni 2712. sztkvben foglalt Késses-utca 45. számú házat Gombási József és neje Szabai Juliánától 19000 koronáért.

Terménytözsde.

Schvarcz E. debreceni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. jul. 21.

Készáru 5 magasabb.	
1910. októberi buza . . .	9.51-52
1911. áprilisi buza . . .	9.76-77
1910. májusi buza . . .	—
1910. októberi rozs . . .	7.09-10
1910. áprilisi rozs . . .	—
1910. májusi rozs . . .	—
1910. októberi zab . . .	7.20-21
1911. májusi tengeri . . .	5.54-55
1910. júliusi tengeri . . .	5.50-51
1910. augusztusi tengeri . . .	—
1910. augusztusi repeze . . .	—

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(99) Irta: Vértesi Arnold.

— Lenke nagysád! — kiáltott fel ijedten. Nem felelt rá semmi hang; csak a tó zugását hallotta s egy pár fölreppenő vadkacsa szárnyverdesését.

Az orvos fején az a gondolat villant át, hogy talán csak képzeltődött, talán csak szeméi kápráztak, csak az ő lázasan felizgatott aya teremtette a feketébe burkolt karcu alakot, kit a temetőből idáig jönni látott?

Egyforma éji homály látszik most kö-röskörül és semmi egyéb; csupán a tó fel-szine fehérlik kissé s keleten valami halvány vörhenyes világosság támad a láthatár szélén.

Most megröppen a tó partján valami s rögtön utána hangos locsogás hallatszik, mintha valami nehéz test zuhant volna a vízbe.

Az orvos csak a hang után rohant, két-ségbeesetten keresve a vízbe ugrott nőt. Két-szer háromszor lebukik, minden pillanat nő-vel iszonyu aggodását, nem lát semmit, csak tapogatózik a jéghideg vízben, mely zsibbasz-tani kezdi erejét. Hanem most egyszerre va-lami lágy testet érint keze, megragadja, kie-meli. A következő perczben már a parton áll a magas, izmos férfi, a víz csurog ruhá-iról, arczáról, de karjai közt ott a nő, kit megmentett.

A láthatár szélén pillanatról-pillanatra élénkebb lesz a vörhenyes világosság, fölkel a hold. Az orvos egész lelkében megrendülve tartja karjai közt az alélt, eszméletlen ifju nőt.

Megtapogatja kezén, halántékán az ütő eret. Még ver az ér, még meleg a test. Si-etve, futva rohan vele az orvos a falu felé.

Az éj már nem oly sötét, a hold mint egy nagy vörös tányér kibukkan egészen s széthintí sugarait. Az orvos szemei az öl-ben fekvő alélt nő halvány arczára tapadnak.

Valami csodálatos hasonlatosságot vesz észre e pillanatban. Mintha e büszke voná-sok átváltak volna s ama csöndes szen-vedő képét öltötték volna föl, ki már oly régóta a sirboltban van.

Mennél tovább nézi az orvos, annál megdöbbentőben tűnik föl a hasonlatosság.

Rég elmúlt események villannak át agyán, a jelen eltűnik előle, úgy rémlik neki, mintha azt vinné most itt ölében. Az erős férfi reszket.

Varázs-hatalommal ragadják meg lel-két a mult képei, alig tudja már, hogy hol jár, mit csinál. Lázasan lököt ereiben a vér s mindinkább összekeveredik agyában a mult és a jelen. A mit évek hosszu sora óta el-fojtott lelkében, most mind háborogva föltá-mad. Midegyre hevesebben szoritja magához az alélt ifju nőt.

— Lujza! — susogja félig öntudatlan. S lehajol és egy csókot lehell a hala-vány szép arczra.

De abban a pillanatban eloszlik a má-mor, a varázslat s visszatér eszmélete. Látja, hol van; látja, kit visz ölében. A hold meg-villáztatja az ó-temetőt, mely mellett épen el-halad az orvos; a domb tetejéről ide fehér-lik a kis kápolna s valami fehérés látszik a levegőben is.

Az orvos megrázkódik. Fölnéz. — Lujza! — susogja ajka most má-sodszor; de most egy láthatatlan lényhez beszél: — megmentem gyermekedet.

Izmos karjával erősen tartja az alélt ifju nőt és siet, a hogy csak sietni bír, a falu felé.

XXIX.

A mentő kéz.

Asztalnál ül és ir a harmadik emeleti kis szobában Fodor Gyula. Künn borus az idő, a szoba homályos és már későre jár este-felé az idő; de lámpa nem ég még.

Gyorsan veti papirotra a betűket az ifju; de csak keze mozog, gondolatai másutt ka-landoznak. Csak afféle lemásolni való gépies munka, sietnie kell vele; hanem figyelmét nem bírja lekötöni. Gondolatai nyugtalan száll-nak majd erre, majd arra. Néha még eszébe jut, hogy talán egyébre született, nem ilyen napszámos munkára; a kedvetlenség árnyéka huzódik át arczán, hanem az csak egy per-czig tart; ingerülten dobbant lábával s foly-tatja a munkát.

Keserü mosoly lebben át ajkán. Kös-toлта már a dicsőséget, gazdagságot, nem kí-vánja vissza. Erzi, hogy itt e kis szobában, szegényen, elhagyatva boldogabb, mint gaz-dagsága közepett volt. Valami még mindig nyugtalanítja ugyan lelkét, valami szorongást érez folyvást szive körül; de majd vége lesz annak is. A válpör elfog dőlni s azzal ki-töröldik szivéből egészen a mult. Nem akar többé reá gondolni.

Hanem még most minduntalan reá gon-dol s Ida képe mögött egy másik női alakot lát föltűnni, villogó büszke szemekkel.

— El fogom felejteni, — kiált föl az ifju hevesen; — el, el!

(Folytatjuk.)

TITOK

marad minden házasszony előtt, hogy miként kölcsönözhet a szobapadlónak állandó, szép és előkelő színt, amíg a valódi Eisenstädter-féle

Eglasine padló-fénymázt

Bejegy, védjegy. nem használja.

Az „Eglasine“ három óra alatt megszárad.

Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző színt ad.

Az „Eglasine“ teljesen szagtalan.

Az „Eglasine“ fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabuterek fényezésére is. Kérjen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle

„Eglasine“ padlófénymázt és ügyeljen a „Páncélos lovag“ védjegyre amely minden dobozon látható.

Donogán és Somossynál
 Debreczen,
 Kistemplombazár.
 Fürdő köpenyek. — Női és férfi
 úszóruhák. — Tricó és Pique pap-
 lanok. — Dörzs törülközők.
Óriási választék!

Új épület és műbádogos.
 Van szerencsém a n. é. közönség
 szives tudomására hozni, hogy a **Si-**
monffy-utca 7. (Kispiazza) alatt a
 mai kornak teljesen megfelelő
bádogos műhelyt
 nyitottam, ahol is minden e szak-
 mába vágó
épület- és műbádogos munkát
 terv szerint elkészítek, — valamint
 konyha és fürdőszoba berendezéseket
 a legjutányosabb árban, javításokat
 pontosan eszközök.
 A n. é. közönség szives párt-
 fogását kéri
Kertész Samu.
 Ugyanitt egy jó házból való fiu
 tanulónak felvétetik.
Fürdőkádak kölcsönözteme.

A modern ékszerész ipar remekei
 készülnek
Vági István
 ékszerész műhelyében
 Debreczen, Miklós-utca 10. sz.
 Átalakítások a legszebb kivitelben.
 Javítások, vésések kítűnően és jutányosan
 eszközöltetnek.
Állandó raktár kész ékszerekből.

Szolyvai, Polenai és Luhi-Erzsébet
 lithion tartalmu természetes égvényes
savanyuviz források.
 Különleges szer
gyomorhaj és köszvény ellen.
 Elsőrendű szakférfiak vegyelmezése alap-
 ján rendkívül gyógyhatásuak **köszvény,**
vese, hólyag és a vizeleti szervek bajai-
 nál. **Cukros huygár, epékő, a torok** és
tüdőszervek bajainál és **gyomormegbe-**
tegedéseknél. Egészségeseknek kitűnő izü,
 igen üdítő ásványi viz bor, cognac vagy
 citromsavval vegyítve.
» Csira és vasmentes. »
 Kapható mindenütt. Főraktár:
Roth Testvérek
 Debreczen, Piacz-u. 11. szám.
 Telefon 818. Telefon 818.

Szántó Zsigmond
 modern kárpitos és díszítő
 Debreczen, Piacz-utca 63. sz.
 Készít a mai kor igényeinek a
 legszebb kivitelű szalon és
uri szoba berendezéseket
 a leggyorsabbtól a legdiszesebb ki-
 vitelig, valamint igen jutányos árban
 valódi önműködő **Flozz Beletárat,**
 nagyobb megrendelésnél tetemes ár-
 engedmény.
 Legjobb minőségi **madracokat**
 házaknál ugy helyben és vidéken
 elkészítem.
 Jó munkámért többszöri kiüntetés.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558. sz.

Fazekas Imre
 Villanyvilágítási és
 erőátviteli
 vállalata
 Debreczen, Piacz-u. 77.

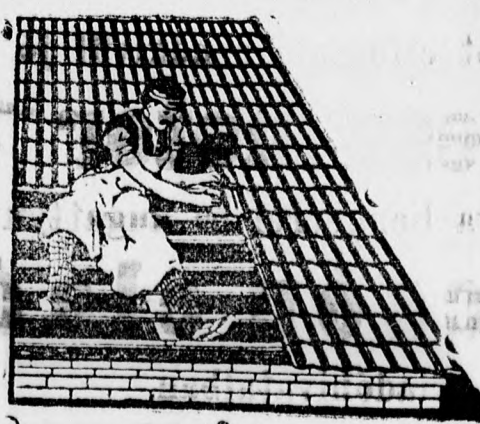
Sesztina Lajos vaskereskedése
 Piacz-utca 23. sz.
 Ajánl:
Kerti-padokat
 fecskendőket, „Hydronette“ kézi-
 fecskendőt, különböző
Szőlő-permetezőket.
 Nagy raktár
takaréktűzhelyekben,
 franczia-konyhákban.

Ha gazdaságos tartós üzembiztos

Benzinmotoros cséplőkészletet
 olcsó árban
 kedvező feltételek mellett
 teljes szavatossággal
 óhajt, ugy forduljon
Szücs Odön
 Budapest, VI. Nagymező-utca 66. szám alatti
 céghez, mely cég felszólításra kész-
 ségesen szolgál árjegyzékkel.

Nagy és Molnár
 vízvezeték és csatornázási vállalata
 DEBRECZEN, Bathányi-u. 1. sz.
 Telefon sz. 557. Telefon sz. 557.
 Raktáron tartunk minden szakmába
 vágó alkatrészeket u. m. **Fürdő-, Clozet-**
és vízvezetékhez tartozó berendezé-
seket a legújabb s a legjobb kivitelben,
 valamint ezeknek berendezését legsolidabb
 árban a legrövidebb idő alatt elkészítjük,
 ugyszintén vízvezetéknek jókarban tar-
 tását jótállás mellett elvállaljuk.
 Szives pártfogást kérve
 Tisztelettel
Nagy és Molnár.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.
 Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Aggyag Ipar
 termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépcserép könnyűségé-
 nél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16
 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'40 kg. addig a gépcserép 17 1/2 cm.
 széles és sulya drb.-ként 1'30-1'35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cse-
 répből szükséges 43-45 drb. sulya 55-63 kg. addig méterenként, gép cserépből
 szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rosszabb, mivel a kézi cserép
 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. sulyu lesz
 addig a gépcserép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz.
 A nyers falazati téglával mivel azokat 1/2, 3/4, 5/8 és 3/4 nagyságba is készíti fenti gyár,
 szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényel-
 mére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetők gyárt-
 mányaink gyárvezetőségünkönél is vagy aultrótt tulajdonosnál.
LÓWI ARMIN
 Karczagi aggyagipar tulajdonosnál, Szécheny utca 23.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

20 éves hajadon ügyes szakácsné férjhez menni óhajt jó iparos vagy vasutashoz. Levelek a kiadóba „Nem bánja meg” jellegre küldendők.

Betöltendő.

Felvételek molnárságok és malom munkások K. 2.60—2.80 napibér mellett az Erzsébet malom részvénytársaságnál.

Teljes ellátással vagy fizetéssel tanuló keresztek fűszer üzletbe. Szent-Anna-u. 89.

Tanuló 10 korona fizetéssel, tovább egy 15—18 éves tisztességes fiú küldöncnek 25 korona kezdő fizetéssel azonnal felvétetik Mihály Sámuel papirkereskedésében Főter 30.

Adás-vétel.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fianel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi ruhaöltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztele. tel Kaiser Salamon.

Szalma, Panama és nemez kalapokat legjobban tisztít Békés Lajos kalapos műhelye. Piacz-utca 46., az udvarban.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

40 éve fennálló fűszer vegyeskereskedés Hajdu városban házsal együtt más vállalkozás miatt jutányosan eladó. Czim a kiadóban.

Legmagasabb árban veszek petroleumos hordókat. Pollák Zsigmond. Telefon 441.

Fűszer üzlet berendezés teljesen felszerelve jutányos árban eladó Arany János-u. 15.

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 korona részletfizetés mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon, kanavász, szőnyeg, függöny, paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhöz megünnel rendelést felvenni. Adler és Schwarc Simonffy-u. 6. tejjacsal szemben

Fűszerüzlet — trafikál és italméréssel — elutazás miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Lakás

Egy 5 szobás modern utcai lakás közel a piacshoz, azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Különbejárati butorozott szoba Szent-Anna-utca 89. szám alatt kiadó.

Különféle.

Welsz Ferencz épület és mű-butor asztalos Mész-kir.-h.-s. 88. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner** „Lillom-crémjót” használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok

Ingbluzok, kötények, tehénneműek varását és gomluk varrást elvállalok, házhöz is elmegek. Czim a kiadóba.

Olcsó ékszer eladás!

Rose Dezső

közkedvelt ékszerész és órás üzletében.

Brillians és gyémánt ékszerek kedvező vétel folytán

mesés olcsó árban kaphatók.

Óvd

a feleséged.

A képekonyvet nagy gyermekáldás ellen és több ezer közönséggel teljes névvel, diákritia mellett küldi 90 fill. magyar bélyeg ellenében Frau A. KAUPA, Berlin Sw. 269, Lindenstr. 51.

Szegénysorsú

nők és férfiak biztos keresztet hozhatnak.

Czim a kiadóban!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyra becsült közönség szives tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

órák és ékszer üzletemet házlebontás miatt

május hó 1-én Piac utca 8b. szám alól Hunyadi utca 12. sz. a. (Várad-utca) helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jó indulatukkal mint eddig, úgy ezután is velem szembe fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel
Gasparik Ádám
műtörés és ékszerész.

Egyedárusító képviselőket

keres részvénytársaság egy, esetleg két vármegye részére, egy bűnügyi belső világitásra szolgáló petróleumizzófénylámpa forgalomba hozására. Olyanok ajánkozzanak, kik 2—3000 korona felett rendelkeznek.

Igen megfelelő azoknak, kik műszaki vagy mezőgazdasági cikkekben dolgoznak, esetleg utaztattnak.

Évente 5—6000 korona könnyen megkereshető.

Ajánlatok „fényes mellékkereset 200” jelleg alatt Mosse Rudolf hirdetési irodájába Budapest, V., Nádor-u. 11. kéretnek.

Elsőrangú, régi, szállítóképes hal-konzervgyár és füstő de keres az itteni piacra egy mindenképpen ügyes

képviselőt,

a ki a megrendeitőknél jól be van vezetve, magas jutalék mellett.

Ajánkozások referenciákkal intézendők: „K. J. 7201.” an Rudolf Mosse, Cöln.

„Gyöngyvirág Crème”

AZ arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Silmává, fehérré és üdévé teszi az arcbőrt!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó” című gyógyszerárban,
DEBRECZEN.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épüleifa, deszka és cserépkereskedése, Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertagözmalom mellett.) — **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinek saját érdeke, — hogy szükségétet nálam szerezzé be. —

Hamburg Salamon

•• bőrönd- és koffergyáros. ••

Készít mindennemű

Utazó bőrönd és koffereket.

Javitásokat elfogad.

Kész kofferek

raktáron kaphatók

•• a legolcsóbb árak mellett. ••

DEBRECZEN, Piacz-u. 47.

Egy igen csinos

kis terjedelmet elfoglaló rendkívül jó

légszesz motor

4 lóerőre, rezerva hengerrel és dugattyuval

igen olcsón eladó.

Czim a kiadóhivatalban.